

Λαμία, 16 Αυγούστου 2021

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η επόμενη μέρα της τεράστιας καταστροφής που έπληξε τη βόρεια Εύβοια βρίσκει την Πολιτεία ενώπιον μεγάλων αναγκών και προκλήσεων, που αφορούν στη συνολική ανασυγκρότηση του τόπου, αλλά και τη δημιουργία μιας προοπτικής για πραγματική βιώσιμη ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή.

Ανάγκες πολυδιάστατες που πρέπει να αντιμετωπιστούν τόσο με άμεσα μέτρα, όσο και με μεσο - μακροπρόθεσμες στρατηγικές πολιτικές στα πεδία της οικονομίας, του περιβάλλοντος, των υποδομών, της κοινωνικής και δημογραφικής πολιτικής.

Με την παρούσα επιχειρούμε να συγκεντρώσουμε ένα κρίσιμο σύνολο από νέες, αλλά και διαχρονικές προτεραιότητες για τη βόρεια Εύβοια και ευρύτερα το νησί και την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, με την προσδοκία αυτές να αποτελέσουν **τη βάση συζήτησης για την επόμενη μέρα στο πλαίσιο του σχεδίου ανασυγκρότησης** που εξαγγείλατε.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας θα βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της προσπάθειας ανασυγκρότησης, τόσο συνεργαζόμενη με τους συναρμόδιους θεσμικούς φορείς (Υπουργείο Υποδομών, Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δήμος Μαντουδίου – Λίμνης – Αγ. Άννας, Δήμος Ιστιαίας – Αιδηψού κοκ), όσο και συμμετέχοντας στην ad hoc εθνική επιτροπή που συστήσατε για τις ανάγκες του – εθνικών διαστάσεων – αυτού ζητήματος.

Προτού σας παραθέσουμε το πλαίσιο των προτάσεών μας για την επόμενη μέρα, θεωρούμε αναγκαίο να σας επισημάνουμε την ανάγκη – στην οποία και εσείς ο ίδιος αναφερθήκατε – **να διερευνηθούν διεξοδικά τα αίτια της μεγάλης καταστροφής της βόρειας Εύβοιας και να αποδοθούν ευθύνες, όπου υπάρχουν. Κάτι τέτοιο θα προσφέρει αίσθημα ασφάλειας και δικαιοσύνης στους πληγέντες συμπολίτες μας, αλλά θα αποτελέσει και πολύ χρήσιμο διδακτικό υλικό για την αποτροπή μιας νέας εφάμιλλου μεγέθους καταστροφής σε οποιαδήποτε περιοχή της πατρίδας μας.** Παραμένουμε στην απόλυτη διάθεσή σας, όσο και των πάσης φύσεως αρχών, για να συνδράμουμε στη διερεύνηση.

Με τη βεβαιότητα ότι η Πολιτεία σε όλα της τα επίπεδα θα εγκύψει ουσιαστικά, με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην προσπάθεια ανασυγκρότησης της βόρειας Εύβοιας, σας παραθέτουμε το αφηγηριακό **πλαίσιο προτάσεών μας ως κατωτέρω, με διάκριση σε άμεσες και μεσοπρόθεσμες - στρατηγικές προτάσεις, στα πεδία της κοινωνικής πολιτικής, του περιβάλλοντος, των υποδομών, της επιχειρηματικότητας, της δημογραφίας.**

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Η εξωτερική εικόνα της βόρειας Εύβοιας, είναι αυτή της ολοσχερούς καταστροφής. Αμέτρητα στρέμματα καμμένης γης, κατεστραμμένες κατοικίες, επιχειρήσεις, καλλιέργειες και φυσικά μια τεράστια οικονομική και ψυχολογική επιβάρυνση για κάθε πολίτη της

περιοχής. Αυτό που δεν είναι ορατό δια γυμνού οφθαλμού, είναι ο τεράστιος πλούτος που έχει η βόρεια Εύβοια κρυμμένο, κάτω από την μαύρη γη και πίσω από τα θλιμμένα πρόσωπα. Είναι το γόνιμο υπέδαφος. Είναι οι μοναδικές παραλίες, αλλά και το ξεχωριστό πολιτιστικό απόθεμα. Το σημείο της Ναυμαχίας του Αρτεμισίου και το σπίτι του Οσίου Ιωάννη του Ρώσσου, η γη που αναβλύζει ιαματικό νερό και που φιλοξενεί το απολιθωμένο δάσος της Κερασιάς, είναι η βόρεια Εύβοια. Και περισσότερο απ' όλα, οι άνθρωποι. Αυτοί οι άνθρωποι που κράτησαν τις φλόγες μακριά από τα σπίτια τους και σήμερα σφίγγουν τα δόντια για να σταθούν όρθιοι, αυτοί είναι οι Βορειοευβοιώτες.

Ο χρόνος σίγουρα δεν γυρίζει πίσω. Γι' αυτό πρέπει να κυλίσει γρήγορα μπροστά. Να μη μείνει στάσιμος. Και θα προχωρήσει, με την προσπάθεια όλων μας, εδώ. Σε αυτή τη γη, με αυτούς τους ανθρώπους. Για ένα καλύτερο αύριο για τα παιδιά τους και τα παιδιά μας. Το δικαιούνται. Τους το οφείλουμε.

Με τιμή,

Φάνης Σπανός
Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας

A. Άμεσες ενέργειες

1. Αποζημιώσεις – κοινωνική πολιτική

i. Κατοικίες

Απαιτείται – ως έχει ήδη εξαγγελθεί - πλαίσιο καθολικής αποζημίωσης για την αποκατάσταση ή ανακατασκευή των δεκάδων μερικώς ή ολοσχερώς κατεστραμμένων κατοικιών.

Σε αυτές πρέπει σαφώς να περιλαμβάνονται η οικοσκευή, οι βοηθητικοί χώροι (πχ εξωτερικές αποθήκες), καθώς και τα έσοδα άδειας οικοδομής και φακέλου αποζημίωσης. Ως αποζημιούμενη αξία θα πρέπει να υπολογίζεται όχι η εμπορική αξία του ακινήτου πριν από την καταστροφή, αλλά το κόστος επισκευής ή ανακατασκευής. Σε κάθε περίπτωση, στο πρόγραμμα πρέπει να συμπεριληφθεί με τους ίδιους όρους η β' κατοικία.

Σας επισημαίνουμε ότι έχουν ξεκινήσει και ολοκληρώνονται οι σχετικές καταγραφές από τους Δήμους, συνεπικουρούμενους από κλιμάκια μηχανικών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

ii. Επιχειρήσεις

Στις αποζημιώσεις των επιχειρήσεων πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψιν, το καταστραμμένο εμπόρευμα, οι πρώτες ύλες, ο εξοπλισμός, το κτιριακό απόθεμα, αλλά και τα διαφυγόντα έσοδα (πχ ακυρώσεις κρατήσεων σε τουριστικές επιχειρήσεις) λόγω της καταστροφής. Στο πλαίσιο αποζημίωσης επιχειρήσεων είναι απαραίτητο να συμπεριληφθούν εκείνες οι ζημιές των αγροτικών και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων που δεν αποζημιώνονται από τον μηχανισμό του ΕΛΓΑ, όπως αγροτικές αποθήκες, τρακτέρ, λοιπός εξοπλισμός, δέντρα κλπ.

Σας επισημαίνουμε ότι έχει ανοίξει η πλατφόρμα αιτήσεων και έχουν ξεκινήσει οι σχετικές καταγραφές από τη Διεύθυνση Ανάπτυξης ΠΕ Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

iii. Αγροτικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις

Απολύτως απαραίτητη είναι η πλήρης και ταχεία αποζημίωση των εκατοντάδων εκμεταλλεύσεων πρωτογενούς τομέα που καταστράφηκαν από την πυρκαγιά. Αυτό πρέπει να γίνει, ως είθισται, μέσω του ΕΛΓΑ για την απολεσθείσα παραγωγή, αλλά και κατά τα ανωτέρω για τις εκτός διαδικασίες ΕΛΓΑ δαπάνες. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για τις κατεστραμμένες σταυλικές εγκαταστάσεις, σε μονάδες όπου διασώθηκε το ζωικό κεφάλαιο. Οι αποζημιώσή τους, θα πρέπει να εγκριθεί με συμπεριληπτική αντίληψη, ώστε να μην εξαιρεθούν όσες μονάδες έχουν εκκρεμότητες με την αδειοδότησή τους.

Επίσης, τα διασωθέντα αμνοερίφια της περιοχής θρέφονταν στο δάσος που σήμερα δεν υπάρχει, ενώ για λόγους προστασίας της ανάπτυξης του νέου

δάσους, απαγορεύεται για τα πρώτα χρόνια η βόσκηση στις αναδασωτέες εκτάσεις. Προς τούτο, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα για δωρεάν παροχή ζωοτροφών για εύλογο χρονικό διάστημα στους παραγωγούς. Ήδη παρέχονται τροφές από εθελοντικές προσφορές, ενώ και η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας έχει εγκρίνει και υλοποιεί άμεσα σχετική δαπάνη.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι υπηρεσίες του ΕΛΓΑ έχουν ξεκινήσει την καταγραφή των πληγών.

iv. Δασικό κεφάλαιο

Στην κεντρική και βόρεια Εύβοια, όπως γνωρίζετε, δραστηριοποιείται ο κλάδος των ρητινοσυλλεκτών, παράγοντας περίπου το 90% της ελληνικής φυσικής ρητίνης. Με δεδομένο ότι η πυρκαγιά κατέκαψε πολλές εκατοντάδες χιλιάδες πεύκα, καταστράφηκε για τους ρητινοσυλλέκτες τεράστιο δασικό κεφάλαιο, το οποίο θα έδινε παραγωγή για 30 – 40 έτη, ήτοι για όλον τους τον επαγγελματικό βίο και όχι μόνο. Ίδιοι είναι οι χρόνοι αποκατάστασης και ανάπτυξης εκ νέου του πευκοδάσους. Αυτό σημαίνει ότι στην περίπτωση των ρητινοσυλλεκτών, δεν αρκεί μόνο η απόδοση αποζημίωσης για την απολεσθείσα παραγωγή σε βάθος 3 – 5 ετών, που είναι, σαφώς, απαραίτητη. Απαιτείται μια δραστική πολιτική πράξη που θα επιτρέψει στους ανθρώπους αυτούς να συνεχίσουν να εργάζονται στο δάσος, είτε στο πλαίσιο αναδασώσεων, είτε με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα υφίσταται μόνο έντονο οικονομικό πρόβλημα, αλλά και σοβαρός δημογραφικός κίνδυνος, από την απομάκρυνση ειδικά των νέων ανθρώπων προς τα αστικά κέντρα προς εξεύρεση εργασίας.

Για τους ίδιους λόγους, ως πρώτο άμεσο μέτρο προτείνεται η δυνατότητα ξύλευσης να παρασχεθεί αποκλειστικά στους τοπικούς δασικούς συνεταιρισμούς για τις ανάγκες θέρμανσης της περιοχής.

v. Τουρισμός

Στο πλαίσιο της πυρκαγιάς καταστράφηκε πλήθος τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες θα πρέπει να αποζημιωθούν ταχέως και εξ' ολοκλήρου, κατά τα ανωτέρω. Ωστόσο, πέρα από τις υλικές καταστροφές, σημαντικό είναι το πλήγμα για την τουριστική ζήτηση της βόρειας Εύβοιας, τόσο τις ημέρες της πυρκαγιάς, όσο και σήμερα και αύριο, από τις μαζικές ακυρώσεις κρατήσεων που η πυρκαγιά συνεπέφερε.

Είναι εξαιρετικά σημαντικό να υλοποιηθεί μια στρατηγική πρωτοβουλία τουριστικής προώθησης της βόρειας Εύβοιας, μέσα από μια στοχευμένη εκστρατεία προβολής του τόπου, αλλά και ενθάρρυνσης μέσω κινήτρων του κοινού να επισκεφτεί και να παραθερίσει στην περιοχή.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας θα υλοποιήσει άμεσα σχετική δράση, ωστόσο, μια εθνικού επιπέδου ανάλογη πρωτοβουλία, σαφώς προσφέρεται για καλύτερα αποτελέσματα.

vi. Γενικός πληθυσμός

Είναι σαφές ότι από την καταστροφική πυρκαγιά επλήγησαν όχι μόνο οι ιδιοκτήτες περιουσιών που καταστράφηκαν, αλλά το σύνολο της κοινωνίας της βόρειας Εύβοιας, λόγω της τεράστιας γενικής ανατάραξης της οικονομίας της περιοχής. Προς τούτο, κρίνονται απολύτως απαραίτητες οι οριζόντιου τύπου απαλλαγές και οι αναστολές φορολογικών, ασφαλιστικών και δανειακών υποχρεώσεων, στο μέγιστο δυνατό βαθμό και για το μέγιστο χρονικό διάστημα για τη περιοχή που κηρύχτηκαν σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης.

Οι σχετικές ανακοινώσεις της Κυβέρνησης βρίσκονται σαφώς προς τη σωστή κατεύθυνση και απαιτείται η μέγιστη δυνατή διεύρυνση και επέκτασή τους.

Τέλος, προς αποκατάσταση των εσόδων που χάθηκαν λόγω της καταστροφής σε επιχειρήσεις χωρίς υλικές ζημιές, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση μέτρου μη επιστρεπτέας κεφαλαιακής ενίσχυσης, ή επιστρεπτέας προκαταβολής, στο ίδιο πλαίσιο που κινήθηκαν τα αντίστοιχα μέτρα για τις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας Covid19.

2. Αποκατάσταση και προστασία της περιοχής.

i. Αντιπλημμυρική προστασία

Όπως είναι προφανές, η καταστροφή τεράστιας ποσότητας δασικής βλάστησης, ελαχιστοποιεί τη δυνατότητα των ορεινών και ημιορεινών όγκων να συγκρατήσουν τα όμβρια ύδατα. Αυτό εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους πλημμυρικών φαινομένων στους οικιστικούς ιστούς των πληγείσων περιοχών, αλλά και στις εναπομείνουσες καλλιέργειες.

Προς τούτο κρίνονται απολύτως απαραίτητα τα κάτωθι μέτρα:

- Διάνοξη κατάλληλων ζωνών παροχέτευσης ομβρίων υδάτων από χωματουργικά μηχανήματα. Ήδη η δράση υλοποιείται με στόλο μισθωμένο από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας σε συνεργασία με τους Δήμους και τις Τοπικές Κοινότητες.
- Σχεδιασμός, χρηματοδότηση και υλοποίηση με ταχύτατες διαδικασίες έργων αντιπλημμυρικής θωράκισης των οικισμών. Ειδικότερα, αυτά θα περιλαμβάνουν καθαρισμούς και διανοίξεις κοίτης, αποκατάσταση τεχνικών, εγκατάσταση συρματοκιβωτίων και λοιπές υποδομές για την πεδινή κοίτη των ποταμών.

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της, ήδη σχεδιάζει τα εν λόγω έργα και εντός ολίγων ημερών θα τα προτείνει μέσα από το Περιφερειακό Συμβούλιο προς ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ώστε τάχιστα να υλοποιηθούν.

- Υλοποίηση με ταχύτατες διαδικασίες αντιπλημμυρικών έργων στα πρηνή των καμένων περιοχών και στις ορεινές κοίτες των ρεμάτων, με δομές όπως κορμοδέματα κλπ. Για τα έργα αυτά θα πρέπει τα οικεία Δασαρχεία να εισηγηθούν ένταξη σε χρηματοδοτικά προγράμματα,

όπως το ΠΔΕ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, είτε, όπως εύστοχα εξαγγείλατε, δωρεάν από ιδιώτες με σχετική γνώση και εμπειρία.

Ειδικά αυτή η εκδοχή προκρίνεται επειδή θα αποφευχθούν όχι μόνο μεγάλες δημόσιες δαπάνες, αλλά κυριότερα οι πολύμηνες (ακόμη και στη συντετμημένη εκδοχή τους) διαδικασίες μελέτης και ανάθεσης έργων.

ii. Αποκατάσταση υποδομών

- Υποδομές αρμοδιότητας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας

Από την καταστροφική πυρκαγιά εβλήθησαν δημόσιες υποδομές αρμοδιότητας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως μέρος του εθνικού και επαρχιακού οδικού δικτύου, ηλεκτροφωτισμός, έργα αντιπλημμυρικής θωράκισης. Αυτές οι υποδομές θα πρέπει να αποκατασταθούν στην ολότητά τους με ταχείες διαδικασίες.

Προς τούτο, εντός των επομένων ημερών θα υποβληθεί σχετικό αίτημα από το Περιφερειακό Συμβούλιο Στερεάς Ελλάδας προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων για χρηματοδότηση των αντιστοιχών έργων.

- Υποδομές αρμοδιότητας Δήμων Μαντουδίου – Λίμνης – Αγ. Άννας και Ιστιαιάς - Αιδηψού.

Από την καταστροφική πυρκαγιά εβλήθησαν δημόσιες υποδομές αρμοδιότητας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, όπως μέρος του δημοτικού και αγροτικού οδικού δικτύου, ηλεκτροφωτισμός, δίκτυα διασύνδεσης, έργα αντιπλημμυρικής θωράκισης. Αυτές οι υποδομές θα πρέπει να αποκατασταθούν στην ολότητά τους με ταχείες διαδικασίες.

Προς τούτο, μέσα από τους ανωτέρω Δήμους, εντός των επομένων ημερών θα υποβληθεί σχετικό αίτημα από το Περιφερειακό Συμβούλιο Στερεάς Ελλάδας προς το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων για χρηματοδότηση των αντιστοιχών έργων.

Β. Στρατηγικό πλαίσιο ανασυγκρότησης

Για την ανασυγκρότηση της βόρειας Εύβοιας απαιτείται μια σειρά από συνδυαστικές πολιτικές που θα επιτρέψουν όχι μόνο την επάνοδο της περιοχής στην πρότερη κατάσταση, αλλά το κυριότερο τη δημιουργία μιας ουσιαστικής προοπτικής ανάπτυξης, ευημερίας και ασφάλειας, στηριγμένης σε στέρεες βάσεις βιωσιμότητας, συμπερίληψης και κοινωνικής δικαιοσύνης. Το επιθυμητό μέλλον θα έρθει μέσα από υλικές και άυλες δράσεις συνδεδεμένες με συγκεκριμένους αναπτυξιακούς στόχους, σε μια λογική ολιστική και στρατηγική.

Αυτές οι δράσεις τις κυριότερες των οποίων σας παραθέτουμε κατωτέρω αναλυτικά, αφορούν τα πεδία της διασύνδεσης, του πρωτογενούς τομέα, των αστικών λειτουργιών και φυσικά του δάσους.

1. Οδική διασύνδεση

Η ελλειπής οδική διασύνδεση είναι ένα βαθύ και διαχρονικό πρόβλημα ολόκληρης της Εύβοιας και εν πολλοίς της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη, γεννά ζητήματα ισότητας των πολιτών, αλλά και κρατά επικίνδυνα χαμηλά την οδική ασφάλεια. Οι ανάγκες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας είναι γνωστές και πολλαπλά εκπεφρασμένες, αφορώσες πρωτίστως τον διαμήκη (βόρειο και νότιο) και οριζόντιο άξονα της Εύβοιας, τον δρόμο Λαμία – Καρπενήσι, τον «διαγώνιο» άξονα της Φωκίδας και άλλους. Ωστόσο, για τις ανάγκες της παρούσας τονίζονται μόνο εκείνα τα στρατηγικά οδικά έργα που θα υπηρετήσουν το σχέδιο ανασυγκρότησης της βόρειας Εύβοιας.

i. Παράκαμψη Χαλκίδας – Νέας Αρτάκης – Ψαχνών

Πρόκειται για το απολύτως κορυφαίο έργο διασύνδεσης της Εύβοιας. Πέραν τη αποφόρτισης των παρακαμπτόμενων πόλεων (Χαλκίδα – Νέα Αρτάκη – Ψαχνά) προορίζεται να διευκολύνει και να επιταχύνει ιδιαίτερα την πρόσβαση από και προς τη βόρεια Εύβοια, καθιστώντας την πιο ελκυστική σε επισκέπτες, αλλά και επενδυτές. Είναι έργο μήκους περίπου 25 χλμ συνολικά και προϋπολογισμού περίπου 180.000.000 ευρώ. Ολοκληρώνονται οι μελέτες, που θα επιτρέψουν τη χρηματοδότησή του μέσα από το τομεακό πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2021 – 2027.

Πρέπει να αυξηθεί έτι περισσότερο το επίπεδο προτεραιότητας στο εν λόγω έργο, ώστε το ταχύτερο δυνατό να μπει σε τροχιά υλοποίησης.

ii. Τμήμα Ψαχνά – Προκόπι

- Άμεσες ενέργειες.

Από το ΠΔΕ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας βρίσκεται σε εξέλιξη ευρύ πρόγραμμα διαπλατυνσεων κατά μήκος του δικτύου, με το οποίο έχει ήδη εξασφαλιστεί επιπλέον λωρίδα κυκλοφορίας σε μήκος περίπου 10 χιλιομέτρων από τα 27.

Επίσης, έχει μελετηθεί και βρίσκεται σε φάση συμβασιοποίησης έργο οριστικής προστασίας από βραχοπτώσεις στη θέση «Δερβένι».

- **Στρατηγικό έργο**

Βρίσκεται σε φάση μελέτης από το Υπουργείο Υποδομών με δύο εναλλακτικά σενάρια χάραξης, έργο κατασκευής παράλληλου δικτύου με σήραγγες σε συγκεκριμένα τμήματα για τη μείωση μήκους και ευθυγράμμιση της διασύνδεσης Ψαχνών – Προκοπίου. Ενδεικτικός προϋπολογισμός: 50.000.000 ευρώ.

Το έργο πρέπει να ωριμάσει μελετητικώς, ώστε ακολούθως να μπει σε τροχιά υλοποίησης.

iii. Παράκαμψη Προκοπίου

Έργο προϋπολογισμού 1.500.000 ευρώ. Σχεδιάστηκε και υλοποιείται από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας με στόχο να ολοκληρωθεί εντός των προσεχών μηνών.

iv. Προκόπι – Αγ. Άννα

Έργο με στόχο να παρακαμφθούν οδικά οι οικισμοί Κηρίνου και Στροφυλιάς στο εθνικό δίκτυο της Εύβοιας. Βρίσκεται σε φάση μελέτης στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Χρήζει ολοκλήρωσης και χρηματοδότησης για να οδεύσει προς υλοποίηση. Δεν υπάρχει προϋπολογισμός.

Απαραίτητο τμήμα βελτίωσης του εθνικού οδικού δικτύου για την όδευση προς Ιστιαία, αλλά και προς Λίμνη.

v. Παράκαμψη Αγ. Άννας

Έργο παράκαμψης του οικισμού Αγία Άννα. Απαιτείται ολοκλήρωση της μελέτης. Δεν υπάρχει ακόμη προϋπολογισμός.

Απαραίτητο τμήμα βελτίωσης του εθνικού οδικού δικτύου.

vi. Αγ. Άννα – Πευκί

Έργο βελτίωσης της χάραξης του εν λόγω τμήματος του Εθνικού οδικού δικτύου, που περιλαμβάνει την παράκαμψη των οικισμών Παππάδες, Βασιλικά, Ελληνικά, Αγριοβότανο. Απαιτείται ελαφρά επικαιροποίηση της ολοκληρωμένης μελέτης και χρηματοδότηση για υλοποίηση. Προϋπολογισμός: 110.000.000 ευρώ.

Εξαιρετικά σημαντικό έργο για την ασφαλή διασύνδεση όλου του βόρειου – ανατολικού μετώπου της Εύβοιας.

vii. Παράκαμψη Λουτρών Αιδηψού

Έργο προϋπολογισμού 7.500.000 ευρώ, που παρακάμπτει τον οικισμό των Λουτρών Αιδηψού. Προσφάτως ολοκληρώθηκε το έργο από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

viii. Βραχοπροστασία τμήματος Ήλια – Ροβιές

Κρίσιμο τμήμα του επαρχιακού οδικού δικτύου, που εμφανίζει συχνές και μεγάλες καταπτώσεις. Υπάρχει μελέτη στρατηγικής αντιμετώπισης των καταπτώσεων συνολικού αρχικού προϋπολογισμού περίπου 25.000.000 ευρώ.

Μέρος αυτού (ύψους 8.000.000 ευρώ) βρίσκεται σε διαδικασία έναρξης υλοποίησης από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

Είναι απολύτως απαραίτητο να χρηματοδοτηθεί το έργο στο σύνολό του, ώστε ο δρόμος να καταστεί απολύτως ασφαλής και λειτουργικός.

ix. Παράκαμψη Βουτά.

Έργο προϋπολογισμού 2.500.000 ευρώ, που προορίζεται να εκτονώσει τον κυκλοφοριακό φόρτο από και προς Ιστιαία, ιδίως για τους μόνιμους κατοίκους. Βρίσκεται σε φάση υλοποίησης από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

x. Υπογειοποίηση δικτύου ΔΕΗ.

Η συγκυρία προσφέρεται για την κατόπιν κυβερνητικής εντολής ανάληψη μιας μεγάλης και σημαντικής δράσης για την βόρεια Εύβοια, της υπογειοποίησης όλου του δικτύου της ΔΕΗ (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ). Ένα τέτοιο έργο θα προσφέρει, όχι μόνο καλαισθησία στην περιοχή, αλλά, το κυριότερο, προστασία από διακοπές ηλεκτροδότησης λόγω φυσικών φαινομένων και ασφάλεια για τους πολίτες.

2. Θαλάσσια – εναέρια διασύνδεση

i. Υδατοδρόμια

Η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη δικτύου υδατοδρομίων, τα οποία θα μπορούν να εξυπηρετήσουν τόσο τουριστικές ανάγκες, όσο και αστικές λειτουργίες, μεταξύ βόρειας, κεντρικής και νότιας Εύβοιας, αλλά και της ενδοχώρας της Στερεάς Ελλάδας. Ήδη από τον Οργανισμό Λιμένων Νομού Εύβοιας (ΟΛΝΕ ΑΕ) έχουν αδειοδοτηθεί και ωριμάζουν προτάσεις για υδατοδρόμια στις περιοχές Λουτρά Αιδηψού και Μαντουδί. Σε αυτά θα μπορούσαν να προστεθούν υδατικοί σταθμοί σε τουριστικές περιοχές όπως η Αγ. Άννα, η Λίμνη και το Πευκί.

Η υλοποίησή τους θα ολοκληρώσει τον χάρτη διασύνδεσης της βόρειας Εύβοιας με πολλαπλά οφέλη τόσο για την περιοχή, όσο και ευρύτερα.

ii. Λιμένας Μαντουδίου

Πρόκειται για ένα λιμάνι στρατηγικής σημασίας, όσον αφορά τη διασύνδεση της περιοχής για τη μεταφορά επισκεπτών (από και προς Βόρειες Σποράδες), εμπορευμάτων ιδίως πρωτογενούς τομέα και άλλων αγαθών. Η Τρίτη (γ') και τελική φάση κατασκευής του λιμένα Μαντουδίου είναι ενταγμένη στο ΠΔΕ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και αναμένεται η υπογραφή σύμβασης, ώστε να ξεκινήσει η υλοποίηση.

3. Πρωτογενής τομέας παραγωγής

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι μια βαθιά αγροτική Περιφέρεια και η βόρεια Εύβοια ισχυρός πυλώνας πρωτογενούς παραγωγής. Η παραγωγή, μεταξύ άλλων, λαδιού, βρώσιμης ελιάς, αποξηραμένου σύκου, οίνου, βάμβακος, κηπευτικών, κρέατος, γαλακτοκομικών, αλιευμάτων, ζωοτροφών και άλλων προϊόντων χρήζει υποστήριξης από στρατηγικές υποδομές.

i. Κάμπος Ιστιαίας

Έκταση περίπου 75.000 στρεμμάτων. Η μελέτη και δημιουργία κλειστού αρδευτικού δικτύου θα προσφέρει εξοικονόμηση πόρων, νερού, ανταγωνιστικότητα προϊόντων, και διευκόλυνση της αγροτικής ζωής. Για το έργο απαιτείται μελέτη.

ii. Κάμπος Μαντουδίου και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις Δήμου Μαντουδίου – Λίμνης - Αγ. Άννας

Έκταση περίπου 50.000 στρεμμάτων. Η μελέτη και δημιουργία κλειστού αρδευτικού δικτύου, ιδιαίτερα στον κεντρικό κάμπο (20.000 στρέμματα) θα προσφέρει εξοικονόμηση πόρων, νερού, ανταγωνιστικότητα προϊόντων και διευκόλυνση της αγροτικής ζωής. Για το έργο απαιτείται μελέτη.

iii. Ελαιώνας Ροβιών

Έκταση περίπου 2.000 στρεμμάτων. Η μελέτη και δημιουργία κλειστού αρδευτικού δικτύου θα προσφέρει εξοικονόμηση πόρων, νερού, ανταγωνιστικότητα προϊόντων, όπως το λάδι και η βρώσιμη ελιά, και διευκόλυνση της αγροτικής ζωής. Για το έργο απαιτείται μελέτη.

iv. Κτηνοτροφία

Στη βόρεια Εύβοια εκτρέφονται περί τα 40.000 αιγοπρόβατα. Η καμένη έκταση πλέον περιλαμβάνει και ένα πολύ μεγάλο μέρος των βοσκοτόπων. Θα πρέπει να χαραχθεί ειδική πολιτική εξασφάλισης ζωοτροφών, αλλά και νέων βοσκοτόπων, ώστε να διασφαλιστεί η παραγωγή, χωρίς να δημιουργηθεί πρόβλημα στην αναδάσωση.

v. Αλιευτικά καταφύγια

Το αλιευτικό καταφύγιο Λιχάδας βρίσκεται υπό κατασκευή, από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, ενταγμένο στο ΠΔΕ. Απαιτεί επαρκείς πιστώσεις για την απρόσκοπτη ολοκλήρωσή του και τη λειτουργία του, η οποία θα εξυπηρετήσει έναν από τους μεγαλύτερους αλιευτικούς στόλους της χώρας.

Το αλιευτικό καταφύγιο Αγ. Άννας, πρόσφατα χρηματοδοτήθηκε από κοινοτικό πρόγραμμα (ΠΑΑ) και συντόμως υπογράφεται σύμβαση, ώστε να ξεκινήσει η κατασκευή από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Πρόκειται επίσης για έργο μεγάλης και στρατηγικής προοπτικής.

vi. Φράγμα Ψαχνών

Το φράγμα Ψαχνών, προϋπολογισμού περίπου 30.000.000 ευρώ με μελέτες που βρίσκονται στη φάση της επικαιροποίησης, δεν αφορά άμεσα στην περιοχή της βόρειας Εύβοια. Ωστόσο, είναι από τα έργα κορυφαίας προτεραιότητας όσον αφορά στον πρωτογενή τομέα για τη Στερεά Ελλάδα. Ειδικότερα, ως

απολύτως εμβληματικό έργο υδατικής διαχείρισης της ευρύτερης περιοχής κεντρικής Εύβοιας, πρέπει να αποτελέσει μέρος της προσπάθειας ανασυγκρότησης και της βόρειας Εύβοιας.

4. Αστικές λειτουργίες

Η ανασυγκρότηση της βόρειας Εύβοιας πρέπει να περιλαμβάνει και μια σειρά από έργα αστικής ανάπλασης, εντός των οικιστικών ιστών, ιδιαίτερα των πιο τουριστικών – ή δυνάμει τουριστικών – περιοχών, ώστε οι περιοχές αυτές να καταστούν όχι μόνο πιο καλαίσθητες εξωτερικά, αλλά βιώσιμες, λειτουργικές και ελκυστικές ως συνολική εμπειρία διαβίωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα Λουτρά Αιδηψού, πόλη για την οποία έχει υποβληθεί ήδη σχετική πρόταση στο πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης (από κοινού με τα Καμένα Βούρλα), η Λίμνη, οι Ροβιές, η Αγία Άννα, οι Ωρειοί, το Πευκί, αλλά και το Προκόπι που φιλοξενεί τον Όσιο Ιωάννη τον Ρώσσο.

Τα έργα θα πρέπει να προκύψουν ύστερα από πρόταση και πρωτοβουλία των Δημοτικών Αρχών, τις οποίες θα συνεπικουρήσει, εφόσον αυτό απαιτηθεί, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας.

5. Δάσος

Όπως κατέστη ήδη σαφές, στις σοβαρότερες απώλειες από την πρόσφατη πυρκαγιά συγκαταλέγεται η αποτέφρωση περίπου μισού εκατομμυρίου στρεμμάτων πευκοδάσους. Η συγκεκριμένη καταστροφή έχει διαστάσεις περιβαλλοντικές, οικονομικές, αισθητικές και, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, δυνητικά δημογραφικές. Αυτός ο «πλούτος» πρέπει να αποκατασταθεί μέσα από ένα επιστημονικά και ολιστικά σχεδιασμένο πρόγραμμα αναδάσωσης, που θα επιτρέψει αφενός μεν την ταχύτερη δυνατή φυσική ανάκτηση του δάσους, αφετέρου δε τη λειτουργική χρήση του για δασική παραγωγή (μέλι, ρητίνη, ξυλεία) και Τουρισμό (πεζοπορία, biking, εναλλακτικός Τουρισμός κλπ), με ασφάλεια για τους χρήστες και το ίδιο.

6. Ενέργεια

Η βόρεια Εύβοια, περισσότερο από κάθε περιοχή της χώρας, πρέπει να καταστεί φιλική προς το περιβάλλον, υιοθετώντας ήπιες μορφές ενέργειας, αλλά και τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να προωθηθούν ειδικά κίνητρα για ανέγερση κτιρίων υψηλής αυτονομίας και χαμηλής κατανάλωσης. Ακόμη, να επισπευστεί η υλοποίηση και εφαρμογή στο ήδη εκπονούμενο από την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, σχέδιο Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΦΗΟ), που θα ωφελήσει ενεργειακά, αλλά και θα συμβάλλει στην προσέλκυση ιδιοκτητών ηλεκτρικών οχημάτων.

Ακόμη, πρέπει να ενθαρρυνθεί η παραγωγή ενέργειας από μικρά υδροηλεκτρικά φράγματα, όπως επίσης από εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στοιχείων στις στέγες των σπιτιών. Ταυτόχρονα, πρέπει σαφώς να αποτραπεί με νέα χωροταξική πράξη η

δυνατότητα εγκατάστασης αιολικών σταθμών στην περιοχή, που θα αλλοιώσει το φυσικό κάλλος και θα εγείρει εύλογη κοινωνική αναστάτωση.

7. Επιχειρηματικότητα

Ταυτόχρονα με τις δημόσιες επενδύσεις και πολιτικές, που μεταξύ των ωφελημάτων τους, δύνανται να ενεργοποιήσουν επιχειρηματικό ενδιαφέρον στην περιοχή, κρίνονται απαραίτητα και μέτρα άμεσης κινητροδότησης δημιουργίας επιχειρήσεων.

Η ανασυγκρότηση της οικονομίας των πυρόπληκτων περιοχών της Βόρειας Εύβοιας δεν πρόκειται να επιτευχθεί δίχως την ταχεία ενεργοποίηση ισχυρών κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Απαιτείται ο σχεδιασμός και έγκριση ειδικού καθεστώτος κατά παρέκκλιση του νέου Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για τη στήριξη ιδιωτικών επενδύσεων με τα μέγιστα δυνατά ποσοστά κρατικών ενισχύσεων.

Συγκεκριμένα προτείνονται ποσοστά ύψους 60% για μεγάλες επιχειρήσεις, 70% για μεσαίες και 80% για μικρές επιχειρήσεις.